

NVE

Begrunnelse for vedtak

Revehei solkraftverk

Lindesnes kommune i Agder fylke

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Solkraft Sør AS
Referanse	202407109-68
Dato	22.05.2025
Ansvarlig	Ann Myhrer Østenby
Saksbehandler	Bjørnar Vestvik

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Sammendrag

NVE gir tillatelse til Revehei solkraftverk

NVE har gitt Solkraft Sør AS konsesjon til å bygge, eie og drive Revehei solkraftverk i Lindesnes kommune, Agder fylke. Solkraftverket vil bestå av bakkemonterte solcellemoduler med faste festestrukturer forankret i fjell. Planområdet dekker et areal på ca. 52 dekar.

Solkraftverket vil ha en samlet installert effekt på 1,76 MWp, og er anslått å produsere 1,8 GWh årlig, noe som tilsvarer strømforbruket til omtrent 100 husstander. Solkraftanlegget er planlagt bygget med et batterianlegg med kapasitet på ca. 1 MW.

Det vil bli lagt en 22 kV jordkabel fra transformatorstasjonen til tilknytningspunktet i nettstasjonen. Adkomstvei til tiltaket og nødvendige arealinngrep, inkludert rigg- og lagerområde, vil bli etablert.

Hva mener høringspartene om tiltaket?

Flere høringsparter mener at solkraftverket vil ha negative konsekvenser for naturmangfold og områdets bruk til friluftsliv. Samtidig er det noen som mener at tiltaket har liten påvirkning på natur og friluftsliv, og ser dette som positivt.

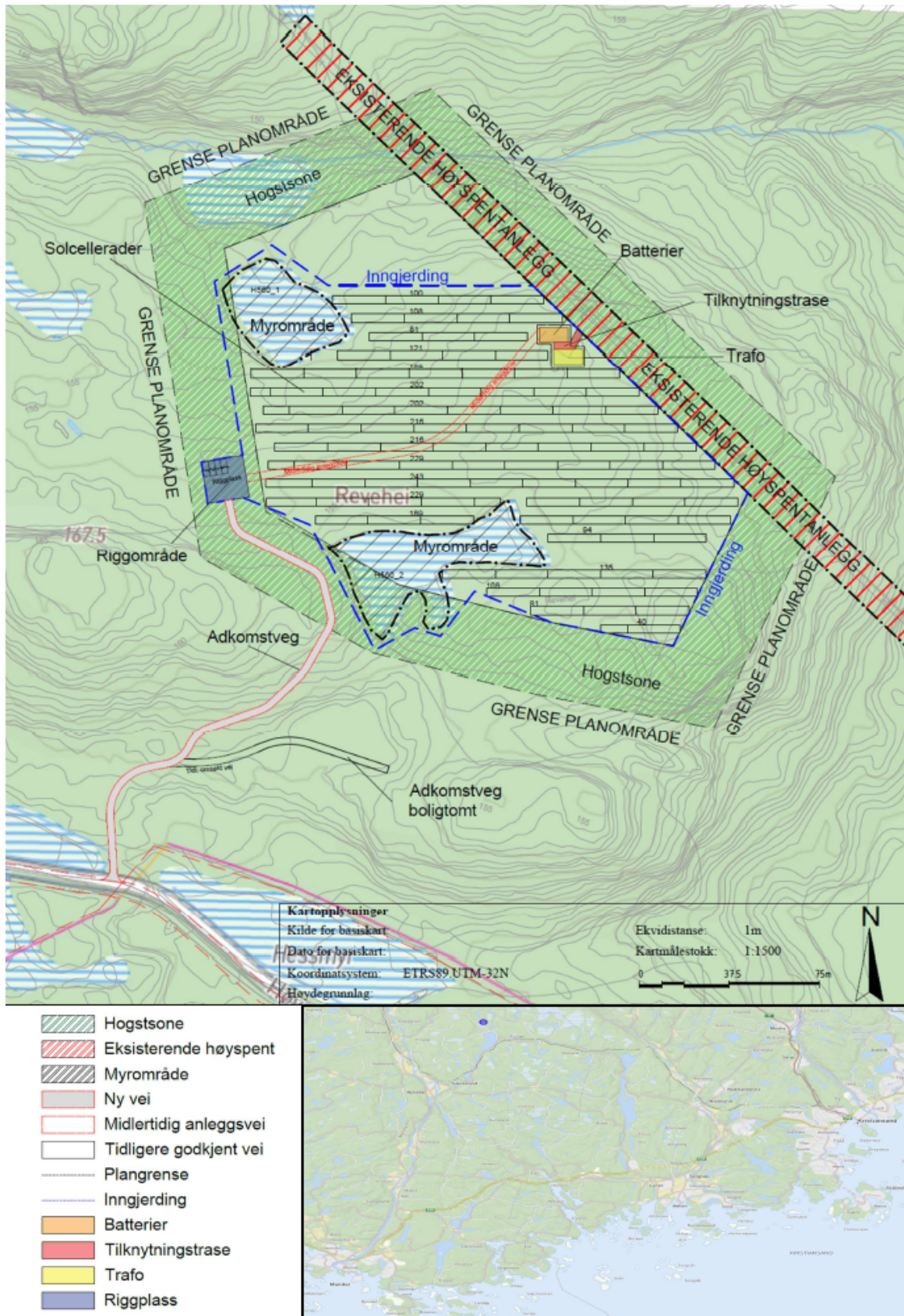
Hvorfor gir NVE tillatelse?

Etter en helhetlig vurdering av tiltakets virkninger, konkluderer vi med at fordelene av tiltaket er større enn ulempene. Selv om det er usikkerhet knyttet til lønnsomheten, mener NVE at fordelene er større enn ulempene på grunn av den minimale negative påvirkningen på miljø og samfunn. NVE vurderer at tiltaket ikke vil føre til vesentlige negative konsekvenser for noen viktige interesser. På den positive siden har vi lagt vekt på at tiltaket vil bidra til økt kunnskap og erfaring med bygging av slike anlegg i Norge, spesielt siden dette tiltaket skal forankres på fjell og er planlagt bygget med batterianlegg som skal selge kraft i balansemarkeder. Revehei solkraftverk vil bli det første fjellforankrede solkraftverket i Norge.

NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat

Figur 1 Anleggskart for Revehei solkraftverk

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Innhold

1	NVEs avveiinger, konklusjon og vedtak	4
1.1	Oppsummering av NVEs vurderinger	4
1.2	Avveiinger av fordeler og ulemper	5
1.3	NVEs vedtak	6
2	Om NVEs behandling av søknaden	6
2.1	Høring og befarings	6
2.2	Innkommne merknader og tilleggsopplysninger	6
3	Planstatus	7
4	NVEs vurderinger	7
4.1	Beslutningsgrunnlag	7
4.2	Nullalternativet	7
4.3	Økonomi, solressurser og produksjon	7
4.4	Teknisk utforming og sikkerhet	9
4.5	Terrenginngrep og fundamentering	10
4.6	Nettilknytning	10
4.7	Landskap og visuelle virkninger	10
4.8	Kulturminner og kulturmiljø	11
4.9	Naturmangfold	12
4.9.1	Kunnskapsgrunnlag	12
4.9.2	Naturtyper og vegetasjon	12
4.9.3	Fugl og dyreliv	14
4.9.4	NVEs vurdering	14
4.9.5	Vurdering av naturmangfoldloven sine prinsipper	15
4.10	Friluftsliv	16
4.11	Støy	16
4.12	Naturfare	16
4.13	Vassdrag og vann- og grunnforurensing	16
4.14	Klima	17

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

4.15 Landbruk	18
4.15.1 Jordbruk	18
4.15.2 Skogbruk	18
4.15.3 NVEs vurdering av landbruk	18
Vedlegg A – Sammenfatning av høringsuttalelser	19
Innkommne merknader	19

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

1 NVEs avveiinger, konklusjon og vedtak

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper et omsøkt tiltak har for samfunnet som helhet. Det kan innvilges konsesjon til prosjekter som anses som samfunnsmessig rasjonelle, noe som betyr at fordelene av tiltaket skal vurderes til å være større enn ulempene tiltaket kan medføre for allmenne og private interesser.

NVEs vurdering av konsesjonssøkte energitiltak er en faglig skjønnsvurdering. Det er kun noen få virkninger av tiltaket som kan tallfestes og som følgelig kan omtales som prissatte virkninger (eksempelvis forholdet mellom investeringskostnader, forventet energiproduksjon og oppnådd kraftpris). Andre interesser som berøres ved utbygging av solkraftverk er fagtema der virkningene ikke lett kan pris- eller tallfestes (eksempelvis virkninger for landskap, kulturmiljø, friluftsliv og naturmangfold).

1.1 Oppsummering av NVEs vurderinger

Under, i tabell 1, vises en oppsummering av prissatte- og ikke-prissatte virkninger som vi har identifisert for tiltaket, i tillegg til NVEs vektlegging av disse. Tabellen baserer seg på vurderingene som er gjort i kapittel 4. Hensikten er å vise hvilke hensyn som vi har tillagt mest vekt ved avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet og eventuelle avbøtende tiltak. Vektlegging er delt inn i kategoriene liten, middels og stor for å synliggjøre den skjønnsmessige vurderingen av ikke-prissatte virkninger.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Oppsummering av virkninger og avbøtende tiltak		
Prissatte virkninger		
Investeringskostnader	15,6 MNOK	
Driftskostnader	0,35 MNOK per år	
Sum prissatte virkninger	Tiltaket oppnår netto nåverdi på -7 MNOK i basisscenario. Positiv netto nåverdi ble oppnådd i to scenarioer ved sensitivitetsanalyse av kostnader og fremtidig kraftpris. Etter NVEs vurdering kan tiltaket bli lønnsomt.	
Ikke-prissatte virkninger		
Tema	NVEs vektlegging av virkninger	Kommentar
Erfaring om bygging og drift av bakkemontert solkraft med batterianlegg på fjell	Middels positiv	Solkraftverket med batterianlegg vil gi styresmakter, nettselskap og andre mer kunnskap og erfaring om bygging av denne typen anlegg i Norge

Tabell 1 Oppsummering av prissatte- og ikke-prissatte virkninger

1.2 Avveininger av fordeler og ulemper

Etter NVE sin vurdering er det usikkert om Revehei solkraftverk er et lønnsomt prosjekt. Beregningene er usikre, og små endringer i investeringskostnader og/eller i kraftpriser kan bli avgjørende for om kraftverket blir lønnsomt eller ikke.

For å få konsesjon, kan ikke prosjekter med lav lønnsomhet ha store negative virkninger. I denne saken har vi vurdert at tiltaket ikke vil føre til vesentlige negative konsekvenser for miljø og samfunn. I tillegg har vi vurdert at tiltaket vil gi nytteverdi ved å øke kunnskapen og erfaringen om bygging og drift av denne typen anlegg i Norge. At anlegget er planlagt å bygges med batterianlegg som skal selge kraft i balansemarkeder, og at solkraftverket skal forankres i fjell, øker læringsverdien ytterligere. Det er derfor grunn til å gi konsesjon selv om det er usikkert om tiltaket blir lønnsomt. Disse vurderingene har likevel som forutsetning at tiltakshaver bygger og driver anlegget på en skånsom måte, og NVE har dermed satt en rekke vilkår til hvordan anlegget skal bygges og drives.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE konstaterer at Lindesnes kommune har gitt dispensasjon fra kommuneplanen til tiltaket, med vilkår om at NVE gir konsesjon til tiltaket.

1.3 NVEs vedtak

Med bakgrunn i ovenstående vurderinger mener NVE at Revehei solkraftverk er et samfunnsmessig rasjonelt prosjekt. Etter NVEs vurdering er fordelene av tiltaket større enn ulempene. I medhold av energiloven § 3-1 gir NVE konsesjon til Solkraft Sør AS til å bygge, eie og drive Revehei solkraftverk med de installasjonene som det er søkt om.

2 Om NVEs behandling av søknaden

Etter energiloven § 3-1 har NVE plikt å ta til behandling alle søknader om konsesjon for energianlegg.

På bakgrunn av søknad med konsekvensutredning, møter, høringsuttalelser, eventuelle tilleggsutredninger, befaringer og egne vurderinger avgjør NVE om beslutningsgrunnlaget er tilstrekkelig og om det tildeles konsesjon for tiltaket.

2.1 Høring og befaring

Konsesjonssøknaden med konsekvensutredning ble sendt på høring 19.11.2024. Fristen for å sende inn høringsuttalelser ble satt til 21.01.2025. Agder fylkeskommune fikk utsatt høringsfrist til 30.01.2025.

Den offentlige høringen av søknaden ble kunngjort i Lindesnes avis og Norsk lysingsblad.

I forbindelse med høringen arrangerte NVE orienteringsmøte for Lindesnes kommune og offentlige myndigheter og befaring av planområdet 09.12.2024. Under møte og befaring orienterte NVE om saksbehandlingen mens Solkraft Sør AS (heretter Solkraft Sør) orienterte om prosjektet.

2.2 Innkomne merknader og tilleggsopplysninger

NVE mottok 8 høringsinnspill.

Høringsinnspillene er sammenfattet i Vedlegg A. Vi gjør oppmerksom på at alle høringsinnspill i tillegg til annen arkivverdig informasjon knyttet til saken er tilgjengelig i sin helhet via innsynsløsningen elnnsyn med saksnummer 2024/7109.

Solkraft Sør kommenterte innkomne merknader i e-post av 29.01.2025.

Vi har sitert høringsinnspill med kommentar fra Solkraft Sør under aktuelle fagtema i kapittel 4.

NVE sendte Solkraft Sør forespørsel om tilleggsopplysninger om adkomstvei og konsekvenser av denne i e-post av 30. april 2025. Solkraft Sør svarte ut forespørselen i e-post av 1. mai 2025.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3 Planstatus

Det kommer frem i søknaden at planområdet primært er regulert til LNFR i kommuneplanens arealdel. En liten del av området er avsatt til spredt boligbebyggelse. Lindesnes kommune har allerede gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for dette tiltaket, forutsatt at NVE gir konsesjon til å bygge solkraftanlegget.

4 NVEs vurderinger

I det følgende blir NVE sine tematiske vurderinger av tiltaket som det er søkt om presentert. Vi vurderer bare de temaene som vi har funnet avgjørelsesrelevante for saken. Fordelene og ulempene som NVE har vektlagt er oppsummert i kapittel 1.

4.1 Beslutningsgrunnlag

Solkraft Sør har levert en konsekvensutredning som er utarbeidet av konsulentselskapene Agde Arkitektur AS og Grimsby Naturtjenester AS. Det kommer frem at utredningen er gjort etter Miljødirektoratets sin veileder M-1324/2019 og Statens vegvesen sin håndbok V712, samt NiN-metodikk, DN-håndbok metodikk (DNhb13) og NIBIO-metodikk. Det står i konsekvensutredningen at arbeidet med prosjektet ble påstartet i forkant av ny veileder fra Miljødirektoratet ble publisert og er derfor utført etter gammel veileder. Videre står det at utredningen er utarbeidet av personer med relevant faglig kompetanse. De sentrale delene av planområdet ble befart etter Miljødirektoratet sin instruks 06.09.2023.

NVE konstaterer at utredningen er utarbeidet i samsvar med anerkjent metodikk, og at feltarbeid er utført av personer med relevant faglig kompetanse. Flere høringsinstanser har kommentert at naturmangfoldutredningen har mangler og at lesbarheten er dårlig. Dette er vurdert i kapitlet om naturmangfold.

4.2 Nullalternativet

En forutsetning for å gjennomføre en konsekvensutredning er definisjonen av et nullalternativ. Nullalternativet skildrer den sannsynlige utviklingen i planområdet dersom tiltaket ikke blir realisert. Det kommer frem i konsekvensutredningen at nullalternativet for planområdet er videreføring av eiendommen som en del av gårdsbruket, som innebærer at området videreføres med dagens bruk som en uproduktiv del av gårdseiendommen. NVE slutter seg til at dette utgjør nullalternativet.

4.3 Økonomi, solressurser og produksjon

NVE skal bidra til samfunnsøkonomisk riktig utnyttelse av ressurser gjennom konsesjonsbehandling av anlegg for produksjon og overføring av energi. For å gjøre dette har vi gjennomført en nåverdiberegning som baserer seg på kostnader, forventet inntjening, levetid og kalkulasjonsrente. Først vil vi kort gjøre rede for hvilke forutsetninger vi har lagt til grunn for resultatet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Nåverdiberegningen er basert på tall fra både tiltakshaver og NVE. I tabellen under presenterer vi tallene som vi har brukt i basisscenarioet.

Tiltakshaver	NVE
Installert effekt: 1,76 MWp	Kalkulasjonsrente: 6%
Forventet produksjon: 1,8 GWh	Økonomisk levetid: 30 år (NVE har ikke hjemmel til å gi konsesjon for lengre perioder enn 30 år)
Investeringskostnad, inkludert batterianlegg: 15,6 MNOK	Kraftprisbane for NO2: Dette er hentet fra NVE sin langsiktige kraftmarkedsanalyse 2023
Anleggsbidrag for nettilknytning: 0,97 MNOK	Verdifaktor for solkraft i prisområde NO2: Vi har benyttet en verdifaktor på 1,059
	Drifts- og vedlikeholdskostnader: Vi har lagt til grunn 13,9 øre/kWh, noe som svarer til to prosent av investeringskostnad
	Reinvesteringskostnader: Vekselrettere: 0,93 MNOK, batterianlegg: 3,24 MNOK

Basert på forutsetningene over har NVE regnet ut LCOE (produksjonskostnad), nåverdi og nyttekostnadsbrøk for solkraftverket. LCOE gir et bilde av hvor høy kraftprisen må være for at solkraftverket skal være lønnsomt. Nåverdien er et uttrykk for lønnsomheten til prosjektet gitt de forutsetningene som vi har lagt inn. Nyttekostnadsbrøk kan bli brukt til å sammenligne prosjekter med ulik størrelse.

NVE har regnet på flere scenarioer. Scenarioene er basert på usikkerhet i kraftpris og kostnader. Ifølge beregningene får solkraftverket en negativ nåverdi på 7 MNOK i basisscenarioet (se figur 2). Beregningene viser at solkraftverket kan bli lønnsomt i to scenario der investeringskostnader blir lavere enn forventet og oppnådd kraftpris blir høyere enn forventet.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

	Prissatt beslutningsgrunnlag		
	lavkostnad	basis	høykostnad
Spesifikk utbyggingskostnad (kr/kWh)	7,8	9,7	11,7
LCOE (øre/kWh)	76	90	104

	Kostnadssensitiviteter				
	Lavkostnad	Basis	Høykostnad		
Nettonåverdi (mill. kr)	-10	-14	-17	Lavpris	Inntektsensitiviteter
Nyttekostnadsbrøk	-0,55	-0,62	-0,67		
Nettonåverdi (mill. kr)	-4	-7	-11	Basis	
Nyttekostnadsbrøk	-0,19	-0,32	-0,41		
Nettonåverdi (mill. kr)	3,7	0,2	-3	Høypri	
Nyttekostnadsbrøk	0,20	0,01	-0,13		

Figur 2: Prissatt beslutningsgrunnlag for Revehei solkraftverk

NVE understreker at beregningene inneholder flere faktorer som er usikre. Dette gjelder blant annet kraftpriser, investeringskostnader, driftskostnader, levetid og kalkulasjonsrente.

NVEs beregninger viser at batterianlegget vil øke kraftverkets inntekter i spotmarkedet, men at investeringskostnadene er så store at den totale lønnsomheten reduseres. Deltakelse i systemtjenestemarkeder er imidlertid ikke tatt med i beregningene, og dette kan bidra til økt lønnsomhet. Samlet er det etter NVEs vurdering usikkert om batterianlegget vil bidra positivt til lønnsomheten.

Nåverdien har utgjort en del av grunnlaget for den samlede avveiningen i kapittel 1, der NVE har vektet fordelene av etablering av solkraftverket opp mot ulempene. NVE kan gi konsesjon til kraftverk som er samfunnsmessig rasjonelle. Det innebærer at prosjekter med høy nåverdi kan tåle flere negative virkninger enn et prosjekt med lavere nåverdi.

4.4 Teknisk utforming og sikkerhet

Solkraft Sør skriver i søknaden at solkraftverket er planlagt som et sørvendt solkraftverk bestående av moduler med fast montasjevinkel. Det skal benyttes tosidige solcellemoduler for å oppnå høyere energiproduksjon. Det er søkt om en samlet installert effekt på 1,76 MWp. De søker om å etablere en transformatorstasjon med ytelse på 3 MVA, og 6 vekselrettere på 330 kW som omgjør energien fra likestrøm til vekselstrøm. Områdekonsesjonær skriver at det er kapasitet til å tilknytte 1,6 MW fra Revehei solkraftverk inn på distribusjons- og regionalnettet. Solkraft Sør opplyser at det vil bli satt en fast programvaregrense slik at det aldri vil mates mer enn 1,6 MW ut på nettet.

Solkraft Sør søker også om å bygge et batterianlegg i forbindelse med solkraftanlegget. De skriver at batterianlegget vil være montert i en standard 20' container. I søknaden står det at ytelse på batterianlegget er 1 MW / 1 MWh, men tiltakshaver opplyste senere i e-post at ytelsen er 1,03 MW /

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

2,06 MWh. De søker om 6 vekselrettere for batterianlegget, med en ytelse på 200 kW per vekselretter.

Solkraftverket er planlagt inngjerdet med 2 m høye nettinggjerder, hvor den nederste delen av gjerdet vil ha en åpning på omtrent 20-30 cm for å tillate passasje for småvilt.

Solkraft Sør skriver at det vil bli gjort en risikovurdering av hele anleggsområdet. Det inkluderer identifikasjon av potensielle farer, sannsynlighet for at de oppstår og potensielle konsekvenser. På bakgrunn av dette skal de lage en beredskapsplan.

NVE har i konsesjonen satt som vilkår at Solkraft Sør skal utarbeide en detaljplan. Solkraft Sør skal i detaljplanen beskrive endelig utforming av anlegget. NVE mener det kan oppstå uforutsette hendelser som kan utgjøre risiko for en brann. NVE har derfor satt som vilkår i konsesjonen at Solkraft Sør skal utarbeide beredskapsrutiner i samarbeid med det lokale brannvesenet og at dette blir lagt fram i detaljplan.

4.5 Terrenginngrep og fundamentering

Solkraft Sør skriver i søknaden at anlegget skal etableres i kupert terreng, med innfesting direkte i fjell/grunn, som ikke krever planering eller andre større terrengbearbeidelser. De har utviklet et eget festesystem som skal brukes for å feste stativene til grunnen. Stativene er bygget i en kombinasjon av aluminium og stål. De skriver at festeløsningen er spesialutviklet for å feste stativer til fjell. Dette gir Solkraft Sør fleksibiliteten til å forme anlegget etter naturlige landskapsformasjoner, noe som minimerer inngrep i naturen, ifølge søknaden.

Vi har satt som konsesjonsvilkår at Solkraft Sør i detaljplanen skal beskrive nødvendig grunnarbeid og dokumentere at de planlagte fundamenteringsløsningene er mulige å gjennomføre. Dersom det i detaljplanen blir lagt fram en utbyggingsløsning med vesentlige endringer fra det som er beskrevet i søknadsprosessen, vil NVE vurdere om endringene er konsesjonspliktige.

4.6 Nettilknytning

Solkraft Sør planlegger å bygge en ny nettstasjon for transformering til 22 kV inne i planområdet. Nettstasjonen vil knyttes til Glitre Netts eksisterende 22 kV-ledning, som går like utenfor det inngjerdede område, med jordkabel.

Glitre Nett har bekreftet at det er driftsmessig forsvarlig å knytte solkraftverket til nettet for distribusjonsnettet og regionalnettet, med innmating på 1,6 MW. De legger til at siden Revehei solkraftverk er under 5 MW, er det unntatt Statnetts krav til DF-vurdering på transmisjonsnettnivå.

NVE vurderer at nettanleggene ikke vil føre til vesentlige virkninger for miljø og samfunn. NVE forutsetter at tiltaket ikke vil komme i konflikt med eksisterende eller planlagte nettanlegg.

4.7 Landskap og visuelle virkninger

I konsekvensutredningen står det at tiltaket ligger i et landskap som er vanlig forekommende både nasjonalt og regionalt. Landskapstypen omfatter dal- eller skålformede deler av ås- og

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

fjellandskapet under skoggrensen, som vanligvis er dekket med skog og lite påvirket av menneskelig aktivitet. Enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme.

Videre står det at tiltaksområdet inngår i landskapsrommet rundt Høyevann, hvor omkringliggende fjellformasjoner er dominerende. Tiltaksområdet har en relativt liten skala, og på grunn av områdets stedlige og topografiske forhold er det vurdert som hensiktsmessig at planområdet kun består av ett delområde.

Influensområdet er valgt basert på områdets topografi, hvor tiltaksområdet ligger på en lavereliggende kulle omgitt av høyereliggende fjellformasjoner. Konsekvensutredningen vurderer fjernvirkningen fra fire lokasjoner rundt planområdet og konkluderer med begrenset innsyn. Potensialet for innsyn er størst fra punktet i nord.

Virkninger for landskap er i konsekvensutredningen satt til ubetydelig. Utredningen begrunner dette med at selv om tiltaket vil føre med seg fremmede elementer i miljøet, så er det begrenset innsyn og ingen registrert utstrakt bruk av området.

Statsforvalteren i Agder skriver at de finner vurderingen av landskap tilstrekkelig, men setter spørsmålstegn ved at landskapet i tiltaksområdet har fått ubetydelig verdi. De skriver at skogbeltet øst for området må bevares i den grad det er mulig. De oppfordrer til å vurdere å redusere omfanget av solceller sør for den sørligste myren.

Solkraft Sør skriver i sitt svar til høringsuttalelsen til Statsforvalteren at de vil redusere antall paneler i øst for å komme Statsforvalteren i møte.

NVE har sluttet seg til vurderingen fra konsekvensutredningen. Vi har vurdert at solkraftverket er utformet og plassert slik at det ikke vil føre til vesentlige virkninger for landskap og landskapsverdier. Vi har likevel satt konsesjonsvilkår om at Solkraft Sør i detaljplanen skal vurdere landskapstilpasninger for å redusere innsyn til tiltaket, i henhold til vurderingene fra Statsforvalteren.

4.8 Kulturminner og kulturmiljø

I søknaden står det området er befart av Fylkeskonservatoren. De skriver at det ble registrert noen steinsettinger, men at ingen av disse er å regne som automatisk fredede kulturminner.

Det står i konsekvensutredningen at det ikke er SEFRAK-registrerte bygninger eller registrerte eldre tids kulturminner innenfor og/eller i umiddelbar nærhet av planområdet. På bakgrunn av dette er ikke kulturminner vurdert som et relevant tema å utrede for tiltaket.

NVE slutter seg til vurdering fra konsekvensutredningen om at tiltaket ikke vil ha vesentlig negative virkninger for kulturminner og kulturmiljø. Vi minner om plikten til å stoppe alle anleggsarbeider ved funn av kulturminner i anleggsfasen, jf. kulturminneloven § 8

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

4.9 Naturmangfold

4.9.1 Kunnskapsgrunnlag

Virkninger for naturmangfold er utredet av Grimsby Naturtjenester AS (GN) og er gjengitt i en egen rapport datert 05.04.2024. Området er ifølge rapporten befart den 06. september 2023, og utført med naturtypekartlegging etter gjeldene NiN-metodikk, supplert med naturtypekartlegging ut fra DN-håndbok metodikk (DNhb13). I tillegg er vurderingene i rapporten basert på tilgjengelig data i Naturbase og i Artsdatabanken.

Ifølge naturmangfoldrapporten består planområdet av flate slettelandskapsformer, dekket av åpen- og skogsdekket naturfastmark med grunnlendt mark. Berggrunnen i hele undersøkelsesområdet består av næringsfattig båndgneis bergarter. Deler av planområdet er dekket av bart fjell, i mosaikk med tynt dekke av organisk innhold. To mindre flater i planområdet er dekket av jordvannsmyr. Det vokser spredt barskog med små-middels store furu. Ifølge GN er det ikke registrert viktige økologiske funksjonsområder for arter av særlig betydning i tiltaksområdet. Ifølge søknad med utredninger skal det ikke bygges i myrområder.

Figur 3 Planområdet består delvis av bart fjell og spredt furuskog

4.9.2 Naturtyper og vegetasjon

Ifølge utreder er det meste av skogsmarka i planområdet preget av lyng- og lavfastmark, og består av eldre sterkt vekstbegrensede furutrær, der skogen vokser på markforhold som er næringsfattig og har lav bonitet. Det er noe innslag av løvtrær. Det er ikke registrert hule lauvtrær eller andre trær med spesielt livsmedium, eller eldre og trær med større diameterklasse. Delområdet med naturlig fastmark inneholder ifølge naturmangfoldrapporten ikke forvaltningsprioriterte naturtyper, og har lite utvidet forvaltningsmessig betydning. Delområdet blir kategorisert med *noe verdi*, og konsekvensgraden er satt til *ubetydelig til noe miljøskade*.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Delområdet med våtmark med to myrområder får *ubetydelig konsekvens* siden myrområdene ikke blir berørt av utbyggingen. I den samlede vurderingen av virkninger for naturmangfold er det vurdert at etableringen av Revehei solkraftverk vil gi få negative og ikke medføre miljøskade på verdifulle naturtyper eller arter av stor forvaltningsinteresse.

Ifølge utredningen fra GN er det tidligere gjort enkeltfunn av den marklevende karplanten klokkesøte (Sårbar VU) i områder nær planområdet. Det er ikke gjennomført en detaljkartlegging av myrene av klokkesøte, og utreder viser til at forvaltningsstatus for denne arten er usikker.

Høringsuttalelser til søknad med konsekvensutredninger

Naturvernforbundet i Lindesnes skriver i sin høringsuttalelse at naturmangfoldsrapporten har mange svakheter, som at den er tung å lese og at det ikke foreligger utredning av tiltakets langtidseffekter på dyreliv og vegetasjon. De er også kritiske til at virkninger for klokkesøte ikke er utredet.

Lindesnes Sosialistisk Venstreparti skriver i høringsuttalelsen sin at tiltaket ikke er tilstrekkelig utredet, og peker på at konsekvensutredningen er svært faglig tung å lese.

Forum for natur og friluftsliv Agder skriver at konsekvensene av tiltaket ikke er tilstrekkelig utredet.

Statsforvalteren i Agder skriver i sin høringsuttalelse at det er problematisk at det i utredningen av naturmangfold er benyttet flere ulike metoder for verdsetting av natur. Statsforvalteren mener kriteriene for de ulike verdsettingssystemene må henge sammen med kartleggingsmetodikken og være i tråd med KU-veilederen fra Miljødirektoratet (M-1324/M1941). Statsforvalter mener også at kartleggingen av den rødlistede arten klokkesøte (VU) er mangelfull. Ifølge Statsforvalteren er arten observert av Botanisk forening omtrent 500 meter nord for tiltaksområdet og arten trives i områder med fattig kyst-fukthei og myr. Statsforvalteren forventer at det gjøres supplerende feltundersøkelser og søk etter klokkesøte i tiltaksområde, i forkant av høring av detaljplan.

GN har gitt tilbakemeldinger til Statsforvalterens høringsuttalelse i notat datert 21.01.2025. Svein Arild Grimsby i GN er enig med Statsforvalteren i at fremstillingen av verdifastsetting som er brukt i rapporten er uklar. GN har her brukt NiN-metodikk som grunnlag for fastsetting og verdivurdering, og i tillegg brukt metodikk fra DN-håndbok 13 og elementer fra kartlegging av livsmiljø i skog. Det har ført til en lite konsistent og forvirrende fremstilling av verdifastsetting. Grimsby understreker likevel at naturtypekartleggingen er gjennomført i tråd med gjeldene NiN-metodikk og etter Miljødirektoratets veiledning, og at det ikke påvirker faktagrunnlaget i rapporten.

Når det gjelder Statsforvalterens innspill til manglende kartlegging av karplanten klokkesøte, viser Grimsby til at det er lite sannsynlig at arten er til stede i delene av planområdet som vil bli negativt belastet av solkraftanlegget. Dersom arten finnes i tiltaksområdet, er det ifølge Grimsby størst sannsynlighet at den finnes på myrområdene, som ikke vil bli berørt av utbyggingen.

NVEs vurderinger

NVE mener, i likhet med Statsforvalteren, at naturmangfoldsrapporten er uklar og at verdikartleggingen er fremstilt på en lite tilgjengelig måte. Vi viser til Grimsbys kommentar datert

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

31.01.2025, og legger til grunn at naturtypekartleggingen er gjennomført etter gjeldende KU-metodikk, slik som Grimsby skriver. NVE legger til grunn at GN har nødvendig fagkompetanse til å vurdere virkninger solkraftverket kan ha for naturmangfold. Revehei solkraftverk er et relativt lite bakkemontert solkraftverk, og sett i forhold til tiltakets omfang vurderer vi at naturmangfoldsrapporten, høringsuttalelsen fra Statsforvalteren og Grimsbys kommentar til sammen danner et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å vurdere konsesjonsspørsmålet. Vi legger til grunn at tiltaket ikke berører myrområdene i planområdet og at fundamenteringen gjennomføres med innfesting direkte i fjell/grunn, som ikke krever planering eller andre større terrengbearbeidelser. Ifølge naturmangfoldsrapporten og Statsforvalteren er det ikke gjort kartlegging av den sårbare karplanten klokkesøte (VU). NVE mener derfor det er behov for supplerende kartlegging av klokkesøte (VU) i tiltaksområdet. Kartleggingen skal gjennomføres etter gjeldende KU-metodikk (M1941). NVE har satt som vilkår at eventuelle funn av klokkesøte og tilpasninger av solkraftanlegget skal beskrives i detaljplanen.

4.9.3 Fugl og dyreliv

Ifølge utredningen er det observert flere enkeltobservasjoner av ulike fuglearter som er vurdert til å være tilfeldige funn uten betydning. Utredningen inneholder ikke en vurdering av tiltaksområdets verdi eller påvirkning for fugl eller andre dyrearter.

Statsforvalteren skriver i sin høringsuttalelse at området verdi og tiltakets konsekvens for fugl og vilt ikke er godt nok utredet. Statsforvalteren minner om Miljødirektoratets liste med «andre spesielt hensynskrevende arter», og viser til artene musvåk og hvitryggspett, som også faller inn under kategorien arter av særlig stor forvaltningsinteresse. Statsforvalteren viser også til at det i dag går en luftledning rett øst for tiltaksområdet som allerede har en negativ effekt for fugl. De forventer en forbedret utredning av virkninger solkraftverket kan ha for fugl i forbindelse med detaljplanen. Statsforvalteren opplyser at de observerte flere spor fra hjortevilt under befaringen 09.12.2024.

Forum for natur og friluftsliv skriver i sin uttalelse at tiltaket utvilsomt vil ha negative virkninger for naturmangfold. De mener at området har høy økologisk verdi, og skriver at rødlistede arter finnes i området. De mener også at tiltaket er i strid med føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven.

GN har kommentert Statsforvalterens høringsuttalelse. Grimsby sin vurdering er at området verdi for hjortevilt er begrenset (lite utvidet funksjons- og forvaltningsinteresse). Grimsby observerte også spor etter hjort i deler av influensområdet, men ikke av et så stort omfang at det gav grunnlag for å tillegge området funksjon av stor- eller særlig stor forvaltningsmessig prioritet. Når det gjelder spesielt hensynskrevende arter som Statsforvalteren nevner, viser Grimsby til at disse er vurdert i forbindelse med registrering av arter- og artsfunksjoner i undersøkelsesområdet. Ut ifra habitatforhold og kvalitet på livsmiljøet som funksjonsområde for artene hvitryggspett og musvåk, skriver Grimsby at det ikke er noe som tyder på at området har stor funksjonsverdi for disse artene.

4.9.4 NVEs vurdering

NVE legger til grunn Grimsbys vurdering i konsekvensutredningen om at området har en begrenset verdi for hjortevilt og andre fugl- og dyrearter. Vi vurderer at det ikke er noe som tilsier at området

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

har stor verdi for fugl eller spesielt hensynskrevende arter, og mener derfor at det ikke er grunnlag for å pålegge tiltakshaver en ny utredning av tiltakets virkninger for fugl i forbindelse med detaljplanen. Etter NVEs vurdering vil ikke solkraftverket ha vesentlige konsekvenser for fugl eller dyreliv.

4.9.5 Vurdering av naturmangfoldloven sine prinsipper

Alle myndigheter som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for natur, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt §§ 4-5.

NVE anser at kunnskapsgrunnlaget er i samsvar med de krav som følger av naturmangfoldloven § 8. Som nevnt over mener NVE at konsekvensutredningen, høringsuttalelsen fra Statsforvalteren og Grimsbys kommentar i notat datert 31.01.2025 er godt nok for å vurdere solkraftverkets virkninger for naturmangfold og vurdere konsesjonsspørsmålet, sett i forhold til tiltakets omfang, og risiko for skade. Et lite unntak er arten klokkesøte. På grunn av usikkerhet om eventuelle klokkesøteforekomster i området, har vi lagt noe vekt på føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, og satt vilkår om at dette skal undersøkes i forbindelse med detaljplanleggingen av tiltaket. Gjennom slike undersøkelser og eventuelle tilpasninger vil hensynet til arten bli ivaretatt.

Når det gjelder naturmangfoldloven § 10, skal påvirkningen på et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli påvirket av. Her skal virkningene av tiltaket sees i lys av andre allerede gjennomførte eller godkjente planer i influensområdet. NVE legger til grunn at solkraftverket ikke vil berøre viktige økosystemer ettersom myrlokalitetene i planområdet unngås. Fugl i nærområdet kan bli påvirket av både kraftledning og solkraftverk, men NVE mener at solkraftverket ikke vil utgjøre en vesentlig tilleggsbelastning for fugl.

Ifølge naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet. NVE viser til at tiltakshaver skal dekke alle kostnader for nødvendige undersøkelser og avbøtende tiltak som NVE eller andre myndigheter setter krav om. Dette gjelder blant annet konsesjonsvilkår, vilkår for godkjenning av detaljplan og energilovforskriftens krav om å påføre minst mulig miljøulemper ved utførelse og drift av anlegget.

I naturmangfoldloven § 12 står det at skader på naturmangfoldet skal unngås ved bruk av driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en samlet vurdering gir de beste samfunnsmessige resultatene. NVE legger til grunn at konsesjonsbehandlingen skal medføre at tiltak lokaliseres der de samfunnsmessige resultatene blir best, jf. energilovforskriften § 1-2. Etter NVEs vurdering er det viktig at anleggsarbeidet og driften planlegges med utgangspunkt i prinsippet i naturmangfoldloven § 12. Tiltakshaver må beskrive nødvendige anleggsarbeid, terrengbehandling, avbøtende tiltak og driftsmetoder i detaljplanen.

Samlet vurdering av naturmangfold

NVE slutter seg til vurderingene fra Grimsby Naturtjenester, og etter vår vurdering vil ikke solkraftverket medføre vesentlige virkninger for naturtyper, arter eller økosystemer dersom det

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

gjennomføres undersøkelser og eventuelle tiltak knyttet til klokkesøte. NVE har derfor ikke vektlagt virkninger for naturmangfold i den samlede vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

4.10 Friluftsliv

Det står i konsekvensutredningen at tiltaksområdet er lite brukt til friluftsliv. Områdets primære bruk er sporadisk jakt for grunneier, i tillegg til noe sporadisk ferdsel. Det er ikke etablert noe vei til området. Videre står det at området generelt har gode solforhold og at det er et potensielt utsiktspunkt over Høye-vannet som vil få utsikt over tiltaket.

Videre står det i konsekvensutredningen at tiltaket vil øke tilgjengeligheten ved at det etableres anleggsvei opp til området. Konsekvensutredningen setter verdi for friluftsliv til ubetydelig.

Statsforvalteren i Agder skriver at de er enige i vurdering av verdi i konsekvensutredningen. De mener at området har potensial for å bli et turområde i fremtiden.

Agder fylkeskommune skriver at det er positivt at solkraftverket har liten påvirkning på friluftsliv.

Naturvernforbundet i Lindesnes skriver at tiltaket vil ha stor negativ effekt på områdets tilgjengelighet for allmenn ferdsel, spesielt med tanke på fremtidig bruk.

NVE har sluttet seg til vurderingen fra konsekvensutredningen om at tiltaket vil ha ubetydelig verdi for friluftsliv. Vi konstaterer at området er lite brukt til friluftsliv og at tiltaket dermed ikke vil føre til vesentlige negative virkninger for temaet.

4.11 Støy

Støy er ikke omtalt i søknad eller konsekvensutredning. NVE viser til erfaringer fra andre solkraftverk om at deler av et solkraftverk kan gi støyvirkninger for naboer. Dette gjelder imidlertid steder der bebyggelsen er tett på solcellepanelene. NVE legger til grunn at støyvirkninger vil være ubetydelige i denne saken.

4.12 Naturfare

Det står i søknaden at anlegget bygges på et område der verken flom, skred eller jordskjelv er reelle faremomenter. NVE konstaterer at tiltaket ikke er innenfor aktsomhetsområde for skred eller flom.

4.13 Vassdrag og vann- og grunnforurensing

Det står i søknaden at det er tatt nødvendige forholdsregler for å sikre at anlegget ikke forstyrrer vital infrastruktur som vannforsyning. Videre står det at tiltaket ikke skal komme i konflikt med myrområder.

Mattilsynet skriver at Solkraft Sør må utrede om vannforsyningen til eksisterende bebyggelse kan bli negativt påvirket ved utbyggingen. De skriver også at de må utrede om solkraftverket kan tilføre eventuelle beiteområder forurensede stoffer. Videre skriver de at dersom tiltakshaver planlegger å flytte masser, må de utrede om det er fare for spredning av planteskadegjørere.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Solkraft Sør skriver i kommentar til Mattilsynet sin høringsuttalelse at det ikke finnes kommunale eller lokale drikkevannskilder på eller rundt tiltaksområdet, og at de vil dokumentere kartleggingen av private vannforsyningskilder i detaljplanen. Angående området bruk til beite skriver Solkraft Sør at tiltaksområdet ikke brukes som beiteområde, og at det ikke planlegges at området rundt inngjerdingen skal brukes til dette. De vurderer derfor at prosjektet ikke vil påvirke beiteområder eller føre til forurensing som kan påvirke dyr. Om spredningsfare av plantskadegjørere skriver Solkraft sør at det kun vil skje svært lokal flytting av jord i forbindelse med prosjektet, og at de vil be entreprenørene om å gjøre en plantehelserisiko i sitt arbeid. Solkraft Sør sier at dette skal beskrives og dokumenteres i detaljplanen.

NVE kan ikke se at tiltaket vil føre til vesentlige konsekvenser for vassdrag eller vann- og grunnforurensing. Vi har satt som vilkår i detaljplanen at det skal gjøres en fagkyndig vurdering av faren for overflateavrenning og nødvendige tiltak for å hindre avrenning til omkringliggende terreng og vassdrag i anleggs- og driftsperioden. Videre har vi satt vilkår i detaljplanen at tiltakshaver skal dokumentere kartlegging av private vannforsyningskilder og at de må vurdere fare for spredning av plantskadegjørere og beskrive eventuelle nødvendige tiltak.

4.14 Klima

Det er ikke utarbeidet klimaregnskap eller klimaberegninger i forbindelse med søknaden.

Statsforvalteren i Agder skriver at de forventer at det blir utarbeidet et klimaregnskap i forbindelse med høringen av detaljplanen. De skriver at solkraftanlegg på skogarealer kan føre til avskoging og betydelige klimagassutslipp, men i dette tilfellet er det begrenset med trær som berøres.

Lindesnes Sosialistisk Venstreparti skriver at klimaeffekten av tiltaket er begrenset og ikke står i forhold til naturverdiene som går tapt.

Solkraft Sør kommenterer at det vil bli levert et klimabudsjett i forbindelse med detaljplanen, og et klimaregnskap etter at anlegget er satt i drift.

NVE mener at det ikke er avgjørende for konsesjonsspørsmålet i denne saken at tiltakshaver lager et klimaregnskap. Anlegget er relativt lite, og klimavirkningene vil dermed være tilsvarende små. Vi legger til grunn at anlegget planlegges i et område med skrin vegetasjon, og at det skal benyttes fjellforankring. Det vil dermed bli relativt små klimagassutslipp knyttet til arealbruksendringer, og de samlede klimagassutslippene fra materialbruk, transport og arealbruksendringer vil ikke bli av en slik størrelse at de er vektlagt i vår samlede avveining av fordeler og ulemper. Klimanytten av tiltaket er delvis innbakt i lønnsomhetsvurderingen, på grunn av klimakvotemarkedets kobling til kraftprisen. Vi har derfor heller ikke lagt vekt på klimanytte som en ikke-prissatt virkning av tiltaket.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

4.15 Landbruk

4.15.1 Jordbruk

Det står i søknaden at anleggets konstruksjon er designet for minimal påvirkning på verdifullt landbruksareal ved å forankre festesystemene direkte i fjellet. På den måten unngår de å bygge på landbruksjord med potensial for verdiskapning.

4.15.2 Skogbruk

I følge utreder består planområdet av eldre sterkt vekstbegrensede furutrær, der skogen vokser på markforhold som er næringsfattig og har lav bonitet. Det er noe innslag av løvtrær. Agde Arkitektur skriver i dispensasjonssøknaden til kommunen på vegne av Solkraft Sør at det er noe drivverdig skog på området. Denne skogen har imidlertid svært lav bonitet, da store deler av området består av fjell i dagen og begrenset jordsmonn. Solkraft Sør opplyser i e-post av 30. april 2025 at grunneier nylig har ryddet skogen hvor adkomstveien skal gå.

Statsforvalteren i Agder skriver at oppføring av bakkemonterte solkraftanlegg på skogarealer kan føre til avskoging og betydelige klimagassutslipp, men i dette tilfellet er det begrenset med trær som berøres, og boniteten i området er stort sett lav.

4.15.3 NVEs vurdering av landbruk

NVE mener at tiltaket ikke vil ha vesentlig påvirkning på landbruk.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Vedlegg A – Sammenfatning av høringsuttalelser

Konsesjonssøknad med konsekvensutredning ble sendt på høring dato 19.11.2024. Fristen for å komme med merknader ble satt til 21.01.2025. Den offentlige høringen av søknaden ble kunngjort i Lindesnes avis og Norsk lysingsblad. Agder fylkeskommune fikk utsatt høringsfrist til 30.01.2025.

Følgende fikk høringen av søknaden direkte tilsendt: Norges bonde- og småbrukarlag Aust-Agder, Norges bonde- og småbrukarlag Vest-Agder, Norges bondelag Agder, Naturvernforbundet Agder, Naturvernforbundet Lindesnes, Marnardal idrettslag – Orientering, Lyngblomsten 4h, STATENS VEGVESEN, Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard, STATNETT SF, Meteorologisk institutt, FORNYBAR NORGE, NORGES NATURVERNFORBUND, Forsvarsbygg, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Norges Miljøvernforbund, Energidepartementet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Birdlife Norge, Luftfartstilsynet, Norskog, Sabima Samarbeidsrådet For Biologisk Mangfold, AVINOR AS, Mattilsynet, NHO Reiseliv, Zero Emission Resource Organisation AS, Norges Skogeierforbund, Norsk solenergiforening, Fortidsminneforeningen Aust-Agder lokkallag, Fortidsminneforeningen i Vest-Agder, Norges jeger- og fiskerforbund i Aust-Agder, Norges Jeger- og Fiskerforbund – Vest-Agder, DNT-sør, At Skog SA, Landbruksdirektoratet, Vest-Agder Natur og Ungdom, STATSFORVALTEREN I AGDER, Norsk Luftambulans AS, Midt-Agder Friluftsråd, Norges Televisjon AS, BANE NOR SF, Norsk Friluftsliv FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV AGDER, NORGES LUFTSPORTFORBUND, LINDESNES KOMMUNE, AGDER FYLKESKOMMUNE, OFFSHORE NORGE AS, GLITRE NETT AS, Agder Natur og Ungdom, NHO LUFTFART, Solkraft Sør AS

Innkommne merknader

Statsforvalteren i Agder sin høringsuttalelse er satt opp tematisk:

Natur: Statsforvalteren skriver at verdibeskrivelsen som er brukt i naturmangfoldsrapporten ikke er i tråd med gjeldende KU-metodikk. De skriver at det er problematisk at det er benyttet flere metoder for verdisetting av natur, og at verdibeskrivelse etter gjeldende kartleggingsinstruks for naturtyper mangler. Videre skriver de at det også er flere faktafeil i rapporten og at vurdering av de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven er mangelfulle. Statsforvalteren forventer at områdets kartleggingsdata legges inn i Naturbase etter gjeldende metodikk for verdisetting av naturtyper, og at disse dataene skal være tilgjengelige i Naturbase før en eventuell detaljplan kommer på høring. Dette vil gi grunnlag for å legge frem endelig konsekvens for naturverdiene, som må beskrives i en oppdatert KU-mangfoldrapport.

Statsforvalteren skriver videre at de finner kartleggingen av den rødlistede arten klokkesøte mangelfull, og at dette må utredes bedre i forkant av høring av detaljplanen. Videre skriver de at det er mangelfull beskrivelse av områdets verdi for vilt, og at distribusjonslinja som går like øst for planområdet i dag vil ha en forringende effekt for området som funksjonsområde for fugl. De forventer en forbedret utredning for tiltaksområdets verdi og konsekvens for fugl ved høring av detaljplan, og skriver at samlet belastning for fugl og vilt må være en del av supplerende utredning.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Klima: De skriver at det ikke er lagt frem et klimaregnskap for tiltaket, og de forventer at det blir utarbeidet et klimaregnskap i forbindelse med høringen av detaljplanen.

Landskap: Statsforvalteren skriver at de finner landskapsvurderingen i konsekvensutredningen tilstrekkelig. De stiller likevel spørsmål ved at landskapet i tiltaksområdet er vurdert til å ha ubetydelig verdi, da det naturlige åpne landskapet med myrpartier og bergpartier har visuelle kvaliteter og kulturhistorisk verdi som tilsier mer enn ubetydelig verdi. Statsforvalteren mener skogbeltet mellom jordarealene i øst og solcellepanelene må bevares i den grad det er mulig, og oppfordrer til å vurdere å redusere omfanget av solceller sør for den sørligste myra.

Friluftsliv: Statsforvalteren skriver at de er enige i konsekvensutredningen sin vurdering av friluftsliv. De mener imidlertid at området har potensiale for å bli et turområde i fremtiden.

Landbruk: Statsforvalteren skriver at oppføring av bakkemonterte solkraftanlegg på skogarealer kan føre til avskoging og betydelige klimagassutslipp, men i dette tilfellet er det begrenset med trær som berøres, og boniteten i området er stort sett lav.

Alternativ lokalisering: Statsforvalteren skriver at de merker seg at det er gjort vurderinger av andre plasseringer og alternative utbyggingsløsninger av solkraftverk i denne saken, og at det er positivt at utformingen unngår nedbygging av myr. Ellers skriver de at det ikke er gjort helhetlige vurderinger av hensiktsmessig plassering for slike anlegg i kommunen og fylket, og at en eventuell konsesjon for Revehei ikke må skape presedens for at fremtidige solkraftverk bygger ned natur i Agder.

Agder fylkeskommune skriver at de er positive til utbygging av solkraftverk. De viser til at Revehei solkraftverk har liten påvirkning på natur og friluftsliv, kort avstand til nett med ledig kapasitet og at det er planlagt å etablere batterianlegg som kan lagre energi. Fylkeskommunen oppfordrer NVE til å gi konsesjon til tiltaket.

Naturvernforbundet i Lindesnes skriver at de stiller seg svært negative til etableringen av Revehei solkraftverk.

De skriver at naturmangfoldsrapporten har mange svakheter, som skrivefeil som følge av «copy-paste» fra tidligere rapporter, at den er svært tung å lese, og at det ikke foreligger utredning av tiltakets langtidseffekter på dyreliv og vegetasjon. Videre skriver de at rapporten ser bort ifra at tiltaket kan ha negativ påvirkning på klokkesøte (VU) siden myr ikke skal bygges ned. Naturvernforbundet skriver at klokkesøte også kan vokse utenfor myr. De skriver også at nullalternativet er verdt mer enn det som kommer frem i rapporten, ettersom hogst, som legges til grunn for nullalternativet, ikke er realistisk som et nullalternativ ettersom det er lite sannsynlig at det finnes drivverdige verdier av tømmer i kjernen av planområdet.

Videre skriver de at tiltaket vil ha stor negativ effekt på områdets tilgjengelighet for allmenn ferdsel, spesielt med tanke på fremtidig bruk. De skriver videre at det er uheldig at kommunen har gitt dispensasjon fra kommuneplan og flyttet ansvaret for konsekvensutredning til NVE, og stiller spørsmålsteget ved om kommunen har hatt tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å gi dispensasjon. Avslutningsvis viser Naturvernforbundet til at det ikke foreligger en overordnet plan for utbygging av solkraft i Lindesnes kommune, og at det bør bygges på grå arealer.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Agder skriver at de oppfordrer sterkt til å avvise søknaden. De anerkjenner behovet for mer fornybar energi, men skriver at dette prosjektet reiser alvorlige spørsmål om natur- og miljøpåvirkning og prinsipper for arealbruk.

De viser til at energien til 100 boliger, som tiltaket skal produsere, bør produseres på takflater eller andre utbygde arealer. Prosjektet føyer seg inn i en rekke av enkelttiltak som bit for bit bygger ned naturen. De skriver at summen av mange små tiltak til slutt blir store. Derfor mener de at slike tiltak ikke kan gis dispensasjon, uten at konsekvenser vurderes helhetlig. De skriver at det er et problem hvis dispensasjon blir normen. Tiltaket er i strid med føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven og strider mot Norges internasjonale forpliktelser under naturavtalen.

Videre skriver FNF Agder at tiltaket utvilsomt vil ha negative virkinger for naturmangfold. De påpeker at området har høy økologisk verdi og at rødlistede arter finnes i området. De mener at konsekvensene av tiltaket ikke er tilstrekkelig utredet.

Lindesnes Sosialistisk Venstreparti skriver at de mener at tiltaket ikke bør gis konsesjon. Bakgrunnen for dette er at de mener at urørt natur ikke skal benyttes til utbygging av solcelleanlegg, før andre arealer er vurdert. De stiller videre spørsmålstegn ved om det er god natur- og arealforvaltning å bygge ned denne naturen for å levere strøm til 100 husstander som heller kan ha solceller på takene sine. Klimaeffekten av tiltaket er begrenset og står ikke i forhold til naturverdiene som går tapt.

Videre mener de at konsekvensene av prosjektet ikke er tilstrekkelig utredet, spesielt med tanke på transport av materiell til solkraftverket. De peker også på at konsekvensutredningen er svært faglig tung å lese, noe som hemmer en demokratisk og transparent prosess.

De skriver også at slike tiltak bør være forankret i kommuneplanens arealdel istedenfor at det gis dispensasjoner, og at det er avgjørende at prosjekter vurderes som en del av en helhetlig plan.

Mattilsynet skriver at det må kartlegges om vannforsyningen til eksisterende bebyggelse kan bli negativt påvirket ved utbyggingen, at det må utredes om solkraftverket kan tilføre forurensede stoffer til eventuelle beiteområder, samt om eventuell flytting av jordmasser kan spre planteskadegjørere.

Statens Vegvesen skrive at det er Lindesnes kommune og Agder fylkeskommune, som er vegeiere og vegforvaltere, som vil gi tilbakemelding på om det er forhold ved vegene som må utbedres i forbindelse med tiltaket.

Statnett skriver at på grunn av anleggets størrelse og planlagte nettilknytning er dette vurdert som driftsmessig forsvarlig for transmisjonsnettet.